

1105 ^{18/11} 55: I. beh. af f. t. beslutn. om hjemsendelse af værnepligtige m. 12 mdr.s tjeneste. 1106

[Poul Hansen (Kalundborg).]

Det er klart, at vi, hvis vi mente, der var et sagligt grundlag for en nedsættelse af tjenestetiden og i det hele taget for en formindskelse af forsvarsudgifterne, ville gå ind for det; men vi kan ikke se, at et sådant sagligt grundlag foreligger. Det ville naturligvis være fristende at gå ind i en diskussion med det ærede medlem hr. Alfred Jensen, men jeg tror, at vi tjener tingets interesser bedst ved at afstå herfra på nuværende tidspunkt. Der kommer jo nok en passende lejlighed senere, hvor hvilken vi kan diskutere de emner, der her er taget op.

Johs. Christiansen: På ethvert trin af den udvikling, som militærspørgsmålet har gennemløbet i årene efter den sidste verdenskrig, har det radikale venstre søgt at gøre tjenestetidens varighed til så lempelig en byrde for de værnepligtige som på nogen måde muligt. I samlingen 1946—47 lykkedes det os at få den daværende 11¼ måneders tjenestetid nedsat til ca. 10 måneder. Under forhandlingerne i forsvarskommissionen opnåede vi et tilsagn fra den daværende regering om en yderligere tjenestetidsnedsættelse, når de saglige forudsætninger herfor måtte være tilstede. At man så fra anden side bestred sådanne forudsætnings tilstedeværelse, når vi i de følgende forhandlinger mindede om det givne tilsagn, kunne vi som mindretal i kommissionen ikke gøre noget ved. Jeg er endvidere berettiget til at pege på betydningen af vort arbejde i forsvarskommissionen, set i forhold til den kendsgerning, at tjenestetiden sluttelig nedsattes til 12 måneder, uanset at der fra anden side fremsattes stærke ønsker om en længere tjenestetid.

Da man i foråret 1952 i henhold til den stilling, regeringen havde taget til det såkaldte Lissabonprogram, foreslog indførelsen af en 18 måneders tjenestetid, modsatte vi os på det bestemteste denne store forøgelse af militærtjenestens byrder. Man afviste ganske vist dengang vore synspunkter. Godt 2 år senere, nemlig i forbindelse med

kriselovene af september 1954, stillede vi forslag om og fik gennemført betydelige besparelser af militær karakter, herunder en afkortning af tjenestetiden fra 18 til 16 måneder samt genindkaldelserne udskudt i et par år.

Principielt som i praksis turde de kendsgerninger, jeg kortelig har peget på her, være tilstrækkelig klare vidnesbyrd om mit partis holdning i spørgsmålet om tjenestetiden.

Herudover skal jeg med henblik på det foreliggende forslag endnu kun sige dette: i forrige samling imødekom regeringen et ønske fra vor side om at få foretaget en grundig undersøgelse af, på hvilke områder og i hvilket omfang konsekvenserne af de nye masseødelæggelsesvåben måtte få indflydelse på dansk forsvars størrelse og struktur. Til foretagelse af en sådan undersøgelse nedsatte regeringen et snævert parlamentarisk udvalg. Dette udvalg er endnu ikke så langt fremme med sit arbejde, at vi på nuværende tidspunkt ønsker at tage stilling til enkeltheder vedrørende en kommende forsvarsordning. Det radikale venstre ønsker og agter, når tidspunktet dertil måtte skønnes egnet, selv at stille de forslag, vi på dette og andre tilsvarende områder vil finde påkrævede under hensyn til den af de nye våben totalt ændrede militærpolitiske situation.

Iøvrigt skal jeg understrege, at mit parti naturligvis ganske forbeholder sig den mulighed, at nødvendigheden af at foretage ændringer i den bestående forsvarsordning meget vel kan indtræde, før det militærpolitiske udvalg når at få sine overvejelser afsluttet.

Ordføreren for forslagsstillerne (Alfred Jensen): Jeg vil gerne udtale min anerkendelse af, at af det radikale venstre har gjort en indsats for at få tjenestetiden nedsat, og jeg håber, at vi ved fælles hjælp vil nå til et resultat. Jeg forstod af det ærede medlem hr. Johs. Christiansens udtalelser, at et forslag herom fra det radikale